

У Х В А Л А
ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“

м. К и ї в
19 червня 2018 року
№ 39-у/2018

Справа № 1-19/2018 (172/17)

Велика палата Конституційного Суду України у складі суддів:

Шевчука Станіслава Володимировича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колісника Віктора Павловича,
Кривенка Віктора Васильовича,
Лемака Василя Васильовича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича – доповідача,
Саса Сергія Володимировича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,

розглянула питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“

від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 2–3, ст. 12) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мойсика В.Р. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Верховний Суд України звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), абзац шостий частини п'ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами (далі – Закон № 1697).

Оспорюваними положеннями статті 86 Закону № 1697 передбачено, що „максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, встановлених для осіб, які втратили працездатність. Тимчасово, по 31 грудня 2017 року, максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати 10 740 гривень“.

Верховний Суд України зазначає, що Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“ від 24 грудня 2015 року № 911–VIII (далі – Закон № 911) було внесено зміни до частини п'ятнадцятої

статті 86 Закону № 1697, якими, зокрема, абзац шостий доповнено реченням такого змісту: „Тимчасово, у період з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року, максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати 10 740 гривень“.

Автор клопотання також стверджує, що Закон № 911 „фактично прийнято на заміну“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII, окремими положеннями якого внесено зміни до статті 86 Закону № 1697, зокрема викладено абзац шостий частини п’ятнадцятої в такій редакції: „Максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, встановлених для осіб, які втратили працездатність“.

Обґрунтовуючи своє клопотання, Верховний Суд України наголошує на тому, що максимальний розмір пенсії працівників органів прокуратури – „десять прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність, не є сталою вартісною величиною, а визначається в законах України про державний бюджет на відповідний рік та може змінюватися відповідно до тих чи інших наявних у державі обставин шляхом унесенням змін до таких законів“. Фіксована ж сума, встановлена у законах, не прив’язана до жодної розрахункової величини, тобто є постійною сталою величиною, що обмежує, як це врегульовано Законом № 1697, розмір пенсійного забезпечення.

З огляду на викладене суб'єкт подання зазначає, що Законом № 911 „суттєво погіршено становище пенсіонерів – працівників органів прокуратури шляхом закріплення максимального розміру пенсії фіксованою сумою 10740 гривень“.

У конституційному поданні Верховний Суд України вказує також, що абзац шостий частини п'ятнадцятої статті 86 Закону № 1697 у редакції Закону № 911 мав строковий характер і діяв до 31 грудня 2016 року, а відповідно до абзацу п'ятого підпункту 2 пункту 44 розділу I Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“ від 6 грудня 2016 року № 1774–VIII (далі – Закон № 1774) в абзаці шостому частини п'ятнадцятої статті 86 Закону № 1697 слова і цифри „у період з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року“ замінено словами і цифрами „по 31 грудня 2017 року“.

2. Велика палата Конституційного Суду України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з постановленням колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 5 липня 2017 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі, виходить з такого.

2.1. В Основному Законі України визначено вичерпний перелік питань, підвідомчих Конституційному Суду України, зокрема вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів та інших правових актів Верховної Ради України (стаття 150).

У конституційному поданні зазначається, що працівники органів прокуратури, які вийшли на пенсію, звертаючись до регіональних управлінь Пенсійного фонду України щодо перерахунку призначеної пенсії, отримували рішення про відмову, а тому вимушені були звертатися до суду, щоб оскаржити таке рішення. Проте суди відмовляли у задоволенні відповідного позову, посилаючись на абзац шостий частини п'ятнадцятої

статті 86 Закону № 1697, за яким до 31 грудня 2017 року максимальний розмір пенсії не може перевищувати 10 740 гривень. Суб'єкт подання вказує на неконституційність абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону № 1697, оскільки „пенсіонери органів прокуратури не можуть здійснити перерахунок пенсії як у позапроцесуальний спосіб, так і шляхом звернення до суду“.

Таким чином, Велика палата Конституційного Суду України вважає, що автор клопотання порушує питання правозастосування абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону № 1697 та надання консультацій щодо застосування інших правових норм, якими визначено максимальний розмір пенсії працівників органів прокуратури, а не щодо його відповідності Конституції України (конституційності).

Конституційний Суд України неодноразово наголошував на тому, що правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі правових норм, які відповідають цим обставинам; пошук та аналіз таких норм з метою їх застосування до конкретного випадку є складовою правозастосування; надання консультацій чи роз'яснень з цього приводу не належить до повноважень Конституційного Суду України (ухвали від 31 березня 2010 року № 15-у/2010, від 3 липня 2014 року № 73-у/2014, від 13 травня 2015 року № 19-у/2015, від 24 лютого 2016 року № 14-у/2016).

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційному поданні.

2.2. Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні має зазначатися обґрунтування тверджень щодо неконституційності акта (його окремих положень) (частина третя статті 51).

Велика палата Конституційного Суду України зазначає, що 31 грудня 2017 року сплив термін дії положень останнього речення абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону № 1697 в редакції Закону № 1774, які визначені в конституційному поданні як предмет перевірки на конституційність.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 35, 51, 52, 61, 62, 66, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 52 Регламенту Конституційного Суду України Велика палата Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами на підставі пунктів 2, 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційному поданні; втрата чинності актом (його окремими

положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ